

Wat kan de school voor u betekenen?

Openbare bibliotheken en het onderwijs kennen een lange traditie van samenwerken. Beiden hebben een gemeenschappelijk publiek, hebben veel doelstellingen gemeen en doen sinds mensenheugenis beroep op elkaar bij de realisatie ervan. Zij spelen ook voortdurend in op elkaars initiatieven en versterken elkaars werking. Toch merken veel bibliotheken dat naburige scholen niet altijd weten op welke manier ze beroep kunnen doen op de dienstverlening van de bibliotheek. Twee bibliotheken stellen hun scholenaanbod uitgebreid aan u voor en lichten daarbij toe hoe ze samenwerken met de plaatselijke scholen, welke communicatiekanalen ze daarvoor gebruiken en hoe dat allemaal praktisch verloopt.

Deze voorstelling wordt ingeleid door de moderator die in de eerste plaats beklemtoont dat het hier om twee van de 308 openbare bibliotheken gaat. Niet alle bibliotheken werken op de manier van Essen of Heusden-Zolder. Elke bib is immers anders en legt eigen klemtonen.

Essen en Heusden-Zolder lichten om de beurt hun bibliotheekwerking toe, en hebben daarbij ook aandacht voor de 'droge feiten' (inwonersaantal, aantal uitleenposten, aantal personeelsleden, waaruit de scholenwerking grosso modo bestaat en hoe die wordt uitgevoerd. Kortom, het wie-wat-waar-waarom-wanneer van de bib wordt voorgesteld.

Hierop volgt een vraaggesprek met vragen:

- Hoe kom je tot de samenstelling van je scholenprogramma, wie is daarbij betrokken, hoe zorg je ervoor dat je werking beantwoordt aan de verwachtingen van de leerkrachten, hoe zorg je ervoor dat je elkaars 'taal' spreekt?

Het initiatief komt meestal van de bibliotheek die een programma opstelt per graad/leerjaar en dan de betrokken leerkrachten vraagt om feedback te geven naar onderwijsniveau en eindtermen.

Een goed scholenprogramma moet groeien, het is een proces van uitproberen, bijschaven, opnieuw proberen.

- Hoe bouw je een goede vertrouwensrelatie op met de scholen en leerkrachten, welke communicatie werkt het best?

Formele contacten via de directeur en/of een personeelsvergadering aangevuld met informele contacten met de leerkrachten tijdens een klas- of bibliotheekbezoek werken het meest enthousiasmerend.

Een gemotiveerde en geïnteresseerde leerkracht binnen de school als contactpersoon en/of doorgeeffluik is ook een stimulans voor een goede communicatie.

Naar promotie toe is flyeren aan de ingang van de school of een ludieke presentatie doen in de klassen zelf het effectiefst.

- Wat als je slachtoffer wordt van je succes?

Eenmaal de basis is meegegeven in de bib (hoe ze werkt, wat en waar alles te vinden is en hoe je het vindt), kan de leerkracht in principe volgende bibbezoeken overnemen (opzoeken van info, lesmoment in de bib, uitwerken van een project, ...). Daarbij wordt de bib dan een klaslokaal op verplaatsing en eerder facilitator. Ook kan veel uitbesteed worden aan vrijwilligers (ouders, grootouders, studenten...)

- Hoe zorg je ervoor dat wat je doet ook aanslaat bij de kinderen zelf?

Door te koppelen aan hun leefwereld (spelelementen) en schoolwereld (thematisch koppelen aan hun lessen die bijvoorbeeld in het teken staan van de 'Week van het Bos').

Door hen zelf ook te laten participeren: Kinderparticipatieraad in Essen, creatieve verwerking van een (thematisch) bibbezoek in de bib of de klas met een tentoonstelling in de bib die later bezocht wordt door hun (groot)ouders, familie en vrienden.

- Welke plaats heeft de scholenwerking in het beleidsplan van de bib?

Kiezen is verliezen: ofwel kies je er bewust voor in je beleidsplan en zet je voldoende mensen en middelen ervoor in (met het gevolg dat andere doelgroepen of doelstellingen op een lager pitje komen te staan), ofwel is het een topic zoals zovele andere (met het gevolg dat je van alles een beetje doet, maar niks echt goed)

- Wat wanneer de leerlingen de lagere school verlaten? Hoe vermijd je een al te sterk afhaakgedrag?

Sowieso is er een terugval die wordt tegengegaan met allerlei middelen zoals de oprichting van een eigen jongerenhoek, regelmatig ludieke afhakersacties organiseren, het werken met ambassadeurs, ...

- Hoe blijf je fris, creatief en vernieuwend? Waar haal je je inspiratie?

Via vakliteratuur, opleidingen/vorming, expertise uitwisseling (www.schoolbibliotheek.be), specifieke werkgroepen en vooral veelvuldige contacten met kinderen en leerkrachten.

- Het is ook belangrijk dat je de kinderen buiten de school en in hun gezinscontext weet te bereiken – hoe betrek je ouders bij de bibliotheek?

Zoals eerder vermeld: met de creatieve output van een bibbezoek, door een uitnodiging voor de ouders mee te geven aan de kinderen wanneer die de bib hebben bezocht, door (groot)ouders te betrekken in de vrijwilligerswerking (vb. leesoma of –opa tijdens het voorleesuurkje in de bib), met gezinsvriendelijke activiteiten die zowel de kinderen als de ouders aanspreken.

- Hoe zorg je ervoor dat je niet 'elitair' wordt en ook kinderen uit gezinnen die moeilijk de stap naar de bib zetten, of kinderen waar Nederlands niet de thuistaal is, aantrekt?

Via het voorlezen ter plekke bij kansarme gezinnen (vb. OCMW- en Bib project te Tielt) of bij allochtone gezinnen (vb. Boekenbende aan huis te Brussel of Thee met Boekjes te Mechelen), met telkens een lezersfeest of –happening voor ouders en kinderen achteraf in de bib.

- Wat is het profiel van een goede scholen- en jeugdwerker?

Hoge dosis van creativiteit, expressie, empathie en stressbestendigheid hebben, een geboren kindervriend zijn, kennis van jeugdaanbod en didactiek hebben, visie ontwikkelen, vernieuwingsgericht zijn...

De sessie wordt afgerond met vragen uit het publiek.